

УДК 351.86:004.738.5:316.774(477)

DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2025-14-94-101>

Попроцький Олександр, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Університету Григорія Сковороди в Переяславі

Poprotsky Oleksandr, Doctor of Science in Public Administration, Professor, Professor of the Department of Public Administration and Management of the Hryhoriy Skovoroda University in Pereiaslav

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9221-1336>

Ярошук Ярослав, доктор філософії у галузі публічного управління та адміністрування, викладач кафедри публічного управління та адміністрування Університету Григорія Сковороди в Переяславі

Yaroshchuk Yaroslav, Doctor of Philosophy in Public Management and Administration, Lecturer at the Department of Public Administration and Management Hryhoriy Skovoroda University in Pereiaslav

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6203-6194>

РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА

REFORMING THE STATE COMMUNICATION POLICY OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF A DIGITAL SOCIETY

Анотація. У статті здійснений системний аналіз реформування державної комунікаційної політики України в умовах гібридних безпекових викликів та прискореної цифрової трансформації. Доведено, що українська модель державної комунікаційної політики нині перебуває у стані інституційного становлення та потребує системного оновлення. Ключовими проблемами залишаються фрагментарність стратегічного планування комунікацій, обмежена координація між органами влади, нерівномірний рівень цифрових компетентностей публічних службовців, а також недостатнє використання цифрових платформ для двосторонньої взаємодії з громадянами. Водночас міжнародний досвід, насамперед Європейського Союзу, країн Північної Європи та Естонії, свідчить, що комплексний, ціннісно орієнтований і технологічно підкріплений підхід до комунікаційної політики здатен суттєво підвищити ефективність публічного управління та рівень суспільної довіри.

З урахуванням найкращого світового досвіду доцільно виокремити такі конкретні шляхи реформування державної комунікаційної політики України. Ключовим пріоритетом вбачається необхідність формування єдиної загальнодержавної стратегії комунікацій, інтегрованої з політиками національної безпеки, цифрової трансформації та відкритого врядування. Ключовим пріоритетом вбачається інституційне посилення комунікаційної функції органів публічної влади шляхом створення або зміцнення професійних підрозділів стратегічних комунікацій, запровадження міжвідомчої координації за моделлю цілісного підходу уряду та чіткого розмежування відповідальності за формування й реалізацію комунікаційних рішень. Насамперед доцільним є системне підвищення цифрових і комунікаційних компетентностей публічних службовців. Крім того реформування має передбачати активне використання цифрових платформ для залучення громадян до формування та оцінювання публічної політики. Не менш важливим є розвиток системи протидії дезінформації та підвищення медіаграмотності населення. Міжнародний досвід підтверджує ефективність поєднання регуляторних механізмів, саморегулювання цифрових

платформ, державних комунікаційних кампаній і освітніх програм, спрямованих на формування критичного мислення та інформаційної стійкості суспільства.

Ключові слова: публічне управління, реформування, державна комунікативна політика, цифрове суспільства, цифровізація, цифрова демократія.

Abstract. The article systematically analyzes the reform of Ukraine's state communication policy amidst hybrid security challenges and accelerated digital transformation. The study demonstrates that the current Ukrainian model of state communication policy is in a stage of institutional formation and requires systemic renewal. Significant challenges persist, including the fragmentation of strategic communication planning, limited coordination between government bodies, uneven digital competencies among public servants, and insufficient use of digital platforms for two-way interaction with citizens. Meanwhile, international experience – particularly that of the European Union, the Nordic countries, and Estonia – indicates that a comprehensive, value-oriented, and technologically supported approach to communication policy can significantly enhance public administration efficiency and public trust.

Drawing on global best practices, the paper outlines specific pathways for reforming Ukraine's state communication policy. A primary priority is the formulation of a unified national communication strategy integrated with national security, digital transformation, and open governance policies. Furthermore, the institutional strengthening of the communication function within public authorities is essential; this can be achieved by establishing or reinforcing professional strategic communication units, introducing interagency coordination based on the «whole-of-government» approach, and clearly delineating responsibility for the formulation and implementation of communication decisions. The study also highlights the advisability of systematically enhancing the digital and communication competencies of public servants. Additionally, the reform should provide for the active utilization of digital platforms to engage citizens in policy formulation and evaluation. Finally, developing a system to counter disinformation and improving the population's media literacy is of equal importance. International experience confirms the effectiveness of combining regulatory mechanisms, self-regulation of digital platforms, state communication campaigns, and educational programs aimed at fostering critical thinking and societal information resilience.

Keywords: public administration, reform, state communication policy, digital society, digitalization, digital democracy.

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток цифрових технологій, соціальних мереж і онлайн-платформ докорінно змінив способи взаємодії між державою та суспільством. Інформаційний простір став динамічним, багатоканальним і значною мірою децентралізованим, що висуває нові вимоги до формування та реалізації державної комунікаційної політики. Традиційні інструменти інформування громадян дедалі частіше виявляються недостатньо ефективними для забезпечення відкритості, прозорості та довіри до органів публічної влади.

В умовах цифрового суспільства державна комунікація набуває стратегічного значення як інструмент демократичного врядування, залучення громадян до процесів прийняття рішень і протидії дезінформації. Для України ця проблематика має особливу вагу з огляду на гібридні загрози, інформаційні атаки, потребу у зміцненні національної стійкості та забезпеченні ефективного діалогу між владою і громадянським суспільством. Цифрові платформи водночас створюють нові можливості для швидкого поширення суспільно важливої інформації й ризики маніпуляцій громадською думкою, що потребує системного оновлення підходів до комунікаційної політики.

Реформування державної комунікаційної політики вимагає адаптації нормативно-правових, інституційних та організаційних механізмів до умов цифрової трансформації, упровадження сучасних комунікаційних стандартів, розвитку цифрових компетентностей публічних службовців та використання інноваційних інструментів взаємодії з громадянами. У цьому контексті оновлена комунікаційна політика виступає важливою передумовою підвищення ефективності публічного

управління, формування довіри до державних інституцій і забезпечення сталого демократичного розвитку України.

Аналіз останніх публікацій і досліджень. У науковому середовищі проблематика формування державної комунікаційної політики та її реалізації в умовах цифровізації економіки і суспільства привертає дедалі більше уваги вітчизняних дослідників, що відображається у відповідних публікаціях і монографіях останніх років. Аналіз літератури дає підстави вважати, що існує певний корпус робіт, присвячених окремим аспектам комунікаційної політики, цифрового управління, медіапростору та інформаційної взаємодії між державою і суспільством, однак в цілому немає комплексного, системного наукового осмислення питання реформування державної комунікаційної політики України саме в контексті цифрового суспільства.

У контексті зазначеної тематики українські науковці пропонують різнобічні підходи до аналізу окремих складових політики комунікацій. Так, А. Башук у своїх роботах розглядає питання взаємодії владних інституцій із суспільством у цифровому інформаційному середовищі, акцентуючи увагу на необхідності модернізації державних комунікаційних стратегій у відповідь на технологічні виклики та зміни структури суспільної комунікації.

Важливий внесок у розуміння механізмів трансформації державної комунікації робить В. Дабіжа, зосереджуючи увагу на медіаграмотності як ключовому чиннику інформаційної стійкості суспільства в умовах дезінформаційних загроз. О. Завербний і К. Лозовська у своїх роботах акцентують увагу на нормативно-правовому забезпеченні комунікаційної політики як такого, що формує правові рамки цифрового управління. О. Михайлова та М. Побережна приділяють увагу аналізу практичних інструментів державної комунікації в цифровій сфері, включно з використанням соціальних мереж, офіційних веб-порталів та мобільних додатків для інформування громадян. Інший напрямок досліджень, представлений, зокрема, працями Г. Почепцова та Є. Романенка, стосується аналізу інформаційної безпеки та протидії інформаційним операціям у цифровому просторі. С. Чукут та інші дослідники аналізують інституційні аспекти державної комунікації, включно з проблемами координації між різними гілками влади та міжрівневою взаємодією.

Аналіз наукових публікацій дає підставу стверджувати, що дослідники приділяють значну увагу окремим аспектам державної комунікаційної політики – нормативно-правовому забезпеченню, використанню цифрових технологій, викликам інформаційних загроз, медіаграмотності та інституційній взаємодії. Разом з тим, відсутні системні дослідження, що комплексно розглядають реформування державної комунікаційної політики України саме в контексті цифрового суспільства, інтеграції цифрових технологій, стратегічного планування комунікацій, забезпечення двостороннього діалогу з громадськістю та оцінювання впливу цих процесів на якість публічного врядування. Такий науковий розрив підкреслює необхідність подальших комплексних досліджень, що поєднують теоретичні підходи з емпіричним аналізом практик і дадуть підґрунтя для формування модернізованої, ефективної державної комунікаційної політики України.

Мета статті є системний аналіз реформування державної комунікаційної політики України в умовах цифрового суспільства, виокремлення сучасних шляхів реформування державної комунікаційної політики України в умовах цифрового суспільства.

Виклад основного матеріалу. Реформування державної комунікаційної політики України у контексті становлення цифрового суспільства є складним, багатовимірним процесом, який охоплює не лише модернізацію комунікаційних каналів та інструментів, але й системні зміни в управлінській культурі, правовому забезпеченні, міжсекторній взаємодії та участі громадян у публічному діалозі. Цифрове суспільство – це соціальна формація, у якій ключову роль відіграють цифрові технології, що впливають на всі сфери суспільного життя, включно з політичними процесами, комунікаціями, політичним представленням і публічним управлінням. Цей феномен виступає не лише як технологічне нововведення, а як структурна зміна суспільних відносин, що ставить нові вимоги до державної комунікації та її здатності забезпечувати ефективний діалог із громадянами й іншими соціальними акторами [1].

У науковій літературі комунікаційна політика держави визначається як стратегічно спланований набір заходів та норм, спрямованих на управління інформаційними потоками, формування суспільних дискурсів і забезпечення зворотного зв'язку між владою і суспільством [2]. Такий підхід передбачає не лише одностороннє інформування, а й двосторонню взаємодію, що є ключовим у побудові демократичного суспільства та зміцненні довіри до публічних інститутів.

Інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у систему державного управління та комунікацій належить до ключових викликів сучасних держав, оскільки вона трансформує традиційні моделі взаємодії влади й суспільства, сприяє підвищенню ефективності публічних послуг, зміцненню прозорості та відкритості управлінських процесів. У науковому дискурсі поняття електронного урядування розглядається як складовий елемент цифрової трансформації державних інституцій, що здійснюється через впровадження ІКТ із метою оптимізації надання адміністративних і соціальних послуг, покращення інформаційної взаємодії між суб'єктами публічної влади та громадянами, а також забезпечення доступу до інформації незалежно від фізичного місцезнаходження отримувачів послуг [3]. При цьому електронне урядування охоплює не лише технічні аспекти, а й організаційні й правові зміни, спрямовані на забезпечення прозорості управління й участі громадян у прийнятті рішень через цифрові платформи.

У світовій практиці електронне урядування набуває стратегічного значення у контексті цифрової трансформації, оскільки воно сприяє реалізації цілей сталого розвитку, підвищенню інклюзивності та доступності державних послуг. За даними Щорічного огляду електронного уряду ООН (E-Government Survey 2024) [4], цифрове урядування продовжує розширюватися в глобальному масштабі, а інвестиції в цифрову інфраструктуру та сучасні технології сприяють покращенню показників розвитку електронного уряду в багатьох країнах світу. У цьому звіті представлено Індекс розвитку електронного уряду, який є комплексною мірою, що складається з трьох складових: надання онлайн-послуг, розвитку телекомунікаційної інфраструктури та людського капіталу. Цей індекс дозволяє оцінити рівень цифровізації державних послуг і порівнювати прогрес між 193 державами-членами ООН, виступаючи орієнтиром для формування та коригування національних стратегій цифрового управління [5].

Систематичне дослідження ООН також підкреслює роль цифрового урядування у досягненні Цілей сталого розвитку 2030, зокрема що стосується підвищення ефективності адміністративних послуг, зміцнення інституцій та розширення доступу громадян до участі у процесах управління. Акцент у цьому контексті робиться на використанні ІКТ як інструменту, що сприяє впровадженню прозорості, підзвітності, включеності та доступності публічних послуг [4].

У міжнародній практиці є численні приклади успішної реалізації електронного урядування. Наприклад, Естонія очолює рейтинги електронного уряду за показниками Індекс розвитку електронного уряду, значною мірою завдяки комплексним цифровим рішенням, які включають високий рівень онлайн-послуг, розвинену інфраструктуру цифрової ідентифікації та інтегровані платформи для взаємодії громадян з державою [6]. Такий підхід сприяв зменшенню бюрократії, підвищенню доступності послуг і розширенню участі громадян у публічному житті, що слугує вагомим прикладом впливу ІКТ на трансформацію взаємодії влади та суспільства.

Застосування ІКТ у державному управлінні не обмежується лише забезпеченням функції «онлайн-послуг»; воно включає також розвиток електронної участі громадян, що вимірюється додатковим індексом ООН – Індексом електронної участі, який оцінює використання цифрових платформ для обміну інформацією, консультацій та залучення громадян до формування політик і прийняття рішень. Це підкреслює, що цифрове урядування має не лише сервісну, а й демократичну складову, спрямовану на активне залучення суспільства у публічні процеси.

Інтеграція ІКТ у державне управління стимулює перехід від традиційних бюрократичних моделей до гнучких, мережових і сервісно-орієнтованих структур, що дозволяє підвищити оперативність реагування на запити громадян, оптимізувати витрати та підсилити довіру до державних інститутів. Світовий досвід показує, що успішна цифрова трансформація залежить не

лише від технічних рішень, але й від політичної волі, нормативно-правового забезпечення, розвитку цифрової грамотності та інклюзивності доступу до технологій для всіх верств населення.

Таким чином, цифрове урядування виступає не лише як інструмент модернізації державного управління, але й як фундаментальний механізм зміцнення демократичних процедур та покращення якості життя громадян у цифровому суспільстві. Його впровадження забезпечує інтегровану платформу для ефективної взаємодії між владою, громадянами та бізнесом, що створює передумови для стійкого розвитку, підвищеної прозорості та підзвітності публічних інституцій.

Світовий досвід реалізації політики цифрової комунікації демонструє декілька позитивних практик, які можуть бути корисні для України:

Підхід Європейського Союзу до комунікаційної політики вирізняється складністю, багаторівневістю й інтеграцією внутрішніх і зовнішніх компонентів, що відображається у прагненні поєднати інформаційну взаємодію з громадянами, інституціями та міжнародними партнерами в єдину стратегію, спрямовану на зміцнення довіри, демократичної стійкості й суспільного консенсусу.

У ЄС комунікаційні стратегії охоплюють як внутрішню комунікацію – між інституціями Союзу і його громадянами, так і зовнішню комунікацію у відносинах із країнами-партнерами та міжнародними аудиторіями. Ця двостороння природа комунікації відповідає розумінню ролі діалогу як ключового елементу демократичного суспільства, де взаємодія між владою і громадянами не обмежується одностороннім інформуванням, а включає можливості для зворотного зв'язку, спільного формування порядку денного і партнерського вирішення суспільних викликів. Такі підходи сприяють створенню умов для форуму громадянської участі і підсилюють легітимність рішень, що ухвалюються на рівні Союзу.

Однією з центральних складових комунікаційної політики ЄС є протидія дезінформації, яка розглядається як загроза демократичним процесам, суспільній згуртованості та інформаційному просторі. Європейська Комісія та інші інституції створили нормативно-політичні механізми для боротьби з цим явищем: 2022 Кодекс практики щодо дезінформації [7; 8] представляє собою узгоджений набір стандартів для провідних онлайн-платформ, що спрямований на обмеження розповсюдження дезінформації, особливо у періоди виборчих кампаній та кризових ситуацій, і був інтегрований у рамки Акту про цифрові послуги [9] як частина механізму регулювання платформи та відповідальності їхніх учасників з 1 липня 2025 року. Цей підхід відображає комплексну політику ЄС, що поєднує регуляторні норми з добровільними стандартами та співпрацю з приватним сектором для підсилення прозорості та відповідальності у цифровому середовищі.

Важливою складовою є також моніторинг медіаповідомлень на багато мов та у різних контекстах, що дозволяє утримувати актуальну інформаційну картину та швидко реагувати на виклики, пов'язані з фейковими новинами чи інформаційними впливами. Такі інструменти, зокрема застосування автоматизованих систем для багатомовного аналізу даних, сприяють своєчасному виявленню тенденцій і потенційних загроз у медіапросторі, що важливо для узгодженої комунікації між інституціями та громадськістю.

Стратегічні ініціативи ЄС також включають підвищення медіаграмотності та цифрової компетентності громадян, що виступає необхідною умовою зміцнення інформаційної стійкості суспільства. Під медіаграмотністю розуміється здатність критично аналізувати та оцінювати зміст медіа, розрізняти якісну інформацію від маніпуляцій або помилкових даних, що є фундаментальною навичкою для активної участі в демократичному діалозі та захисту від інформаційних загроз. Європейська Комісія впроваджує проекти та фінансові механізми, спрямовані на підтримку ініціатив, що сприяють медіа- та цифровій грамотності, а також інтегрує ці компетентності у ширший контекст навчання для різних поколінь, що має підсилити здатність громадян до самостійної оцінки інформаційного контенту.

ЄС також активно розвиває інституційні ініціативи, спрямовані на координацію стратегічної комунікації у відповідь на зовнішні інформаційні виклики та маніпуляції. Прикладом є робота

Східної Страткомандної групи (East StratCom Task Force) [10], яка з 2015 року координує заходи, спрямовані на протидію дезінформаційним кампаніям, зокрема у рамках східних сусідських політик, та підтримує незалежні медіа й громадянське суспільство у країнах-партнерах з метою зміцнення інформаційної стійкості й демократичної участі.

Український контекст реформування комунікаційної політики характеризується унікальною сукупністю викликів, що зумовлені як зовнішніми загрозами, так і внутрішніми структурними проблемами. Передусім слід відзначити вплив гібридних інформаційних загроз, які поєднують кібернапади, пропаганду, маніпуляції та систематичну дезінформацію з боку держав-агресора та інших недружніх акторів. Ці загрози вимагають від державних інституцій не лише оборони інформаційної інфраструктури, а й розбудови ефективних стратегічних комунікацій для захисту національної інформаційної безпеки та формування антикрихких інформаційних середовищ – ця проблема стала складовою частиною національної безпеки в умовах цифрової трансформації України.

Поряд із зовнішніми викликами, суттєвою перешкодою на шляху реформи комунікаційної політики є цифрова нерівність, що проявляється у нерівномірному доступі до цифрової інфраструктури, якісного Інтернет-зв'язку та цифрових сервісів серед різних груп населення. Цей розрив охоплює як технічний доступ до мережі, так і різницю в цифрових навичках та здатності ефективно використовувати цифрові технології. За даними досліджень, значна частина населення України має недостатній рівень цифрових навичок, що особливо помітно серед старших вікових груп, що знижує їхню здатність брати участь у цифровому суспільстві та користуватися електронними послугами [11].

Цифровий розрив також має географічний вимір, коли доступ до високошвидкісного Інтернету та цифрових сервісів значно кращий у великих містах, тоді як сільські території та віддалені райони часто залишаються зони соціального та технологічного виключення. Ці нерівності не лише ускладнюють реалізацію цифрових комунікаційних стратегій, а й сприяють поглибленню соціальних розривів, що знижує ефективність двосторонніх комунікацій між владою та громадянами в різних регіонах країни.

Серед проблем, що стримують розвиток механізмів стратегічного планування комунікацій, є недостатня законодавча та нормативно-правова база, яка має забезпечити єдині стандарти, відповіді на інформаційні виклики та адаптацію до міжнародних практик. Хоча Україна розробляє нормативні документи в сфері цифровізації та комунікацій (зокрема урядові стратегії щодо розвитку електронних комунікацій), їхня ефективність часто обмежується обмеженими ресурсами, низьким рівнем координації між відомствами та нестачею чітких індикаторів вимірювання результатів.

Ще однією ключовою проблемою є недостатній рівень цифрових компетентностей публічних службовців, що безпосередньо впливає на здатність органів публічної влади ефективно комунікувати з різними аудиторіями через цифрові платформи. Наукові дослідження підкреслюють, що в умовах зростання кіберзагроз і залежності від цифрових каналів, цифрова грамотність і навички використання ІКТ мають бути невід'ємною складовою професійної підготовки публічних службовців. Вони включають не лише базове володіння ІКТ, а й розуміння принципів кібербезпеки, аналізу даних, електронного урядування та стратегічних комунікаційних технологій, які необхідні для управління інформаційними потоками та забезпечення якісної взаємодії з громадськістю.

Недостатній рівень цифрових компетентностей та слабка підготовка кадрів знижують оперативність і якість комунікаційних реакцій державних органів, особливо в ситуаціях кризового розвитку подій. Це ускладнює не лише ефективне інформування громадян, а й реалізацію механізмів зворотного зв'язку, коли влада повинна оперативно реагувати на запити та потреби суспільства. У результаті двостороння комунікація залишається недостатньо розвиненою, що знижує довіру до публічних інститутів та якість суспільної участі у процесах прийняття рішень.

Отже, український контекст реформування комунікаційної політики в цифрову епоху характеризується поєднанням трансформаційних можливостей і значних перешкод, серед яких особливе місце належить гібридним інформаційним загрозам, цифровій нерівності, недосконалому

стратегічному плануванню та низькому рівню цифрових компетентностей публічних службовців. Подолання цих викликів потребує системного підходу, який би включав розвиток цифрової інфраструктури, підвищення цифрової грамотності, удосконалення нормативно-правової бази й інтеграцію адаптованих міжнародних практик у сфері комунікаційної політики для зміцнення інформаційної стійкості, демократичної участі та ефективної взаємодії між владою та суспільством.

Висновки. Проведений аналіз дає підстави зазначити, що реформування державної комунікаційної політики України в умовах цифрового суспільства є об'єктивно зумовленим процесом, що впливає з глибоких трансформацій інформаційного простору, зростання ролі цифрових технологій у публічному управлінні та посилення викликів інформаційній безпеці держави. Проведений аналіз дозволяє дійти висновку, що ефективна державна комунікація в сучасних умовах перестає бути допоміжною функцією органів влади й перетворюється на стратегічний інструмент демократичного врядування, формування довіри, суспільної стійкості та протидії дезінформаційним загрозам.

Українська модель державної комунікаційної політики нині перебуває у стані інституційного становлення та потребує системного оновлення. Ключовими проблемами залишаються фрагментарність стратегічного планування комунікацій, обмежена координація між органами влади, нерівномірний рівень цифрових компетентностей публічних службовців, а також недостатнє використання цифрових платформ для двосторонньої взаємодії з громадянами. Водночас міжнародний досвід, насамперед Європейського Союзу, країн Північної Європи та Естонії, свідчить, що комплексний, ціннісно орієнтований і технологічно підкріплений підхід до комунікаційної політики здатен суттєво підвищити ефективність публічного управління та рівень суспільної довіри.

З урахуванням найкращого світового досвіду доцільно виокремити такі конкретні шляхи реформування державної комунікаційної політики України. Ключовим пріоритетом вбачається формування єдиної загальнодержавної стратегії комунікацій, інтегрованої з політиками національної безпеки, цифрової трансформації та відкритого врядування. Така стратегія має ґрунтуватися на принципах двосторонності, прозорості, підзвітності та орієнтації на потреби громадян, подібно до підходу Європейського Союзу у сфері стратегічних комунікацій.

Наступним вагомим кроком має стати інституційне посилення комунікаційної функції органів публічної влади шляхом створення або зміцнення професійних підрозділів стратегічних комунікацій, запровадження міжвідомчої координації за моделлю цілісного підходу уряду та чіткого розмежування відповідальності за формування й реалізацію комунікаційних рішень.

Окремої уваги потребує системне підвищення цифрових і комунікаційних компетентностей публічних службовців. Світова практика демонструє, що успішне цифрове урядування неможливе без постійного навчання кадрів у сферах цифрової грамотності, кризових комунікацій, аналізу даних, роботи з соціальними мережами та протидії дезінформації. В Україні це потребує інтеграції відповідних модулів у систему підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців.

Крім того, реформування має передбачати активне використання цифрових платформ для залучення громадян до формування та оцінювання публічної політики. Запровадження інструментів електронної участі, онлайн-консультацій, цифрових зворотних каналів і відкритих даних, за прикладом країн ЄС та ОЕСР, дозволить зміцнити двосторонню комунікацію та підвищити легітимність управлінських рішень.

Зрештою, не менш актуальним завданням є розвиток системи протидії дезінформації та підвищення медіаграмотності населення. Міжнародний досвід підтверджує ефективність поєднання регуляторних механізмів, саморегулювання цифрових платформ, державних комунікаційних кампаній і освітніх програм, спрямованих на формування критичного мислення та інформаційної стійкості суспільства.

Узагальнюючи, можна констатувати, що реформування державної комунікаційної політики України в умовах цифрового суспільства має здійснюватися як довгостроковий, системний і ціннісно орієнтований процес. Його успішна реалізація можлива за умови поєднання технологічних інновацій, інституційних змін, професійного розвитку кадрів і активної участі громадян. Адаптація

найкращих світових практик з урахуванням українських реалій створює передумови для формування сучасної, ефективною та стійкої комунікаційної політики, здатної зміцнити демократичне врядування та довіру до держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Хаустова М.Г. Державна політика в умовах цифровізації суспільства. міжнародний досвід реалізації програм та стратегій цифровізації. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2022. № 2. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/261881/258267>
2. Шегина Л. Комунікаційна політика країн Європейського Союзу: корисний досвід для України. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2024. № 31. URL: <https://taais.oridu.odessa.ua/article/view/314175>
3. Кіях Д. Електронне урядування в умовах розвитку цифрового суспільства. URL: <https://vestnikzgia.com.ua/article/view/189099?utm.com>
4. UN E-Government Survey 2024. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2024?utm.com>
5. E-Government Development Index (EGDI). URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/-E-Government-Development-Index?utm.com>
6. Estonia is at the top of the United Nations e-government ranking. URL: <https://e-estonia.com/estonia-is-at-the-top-of-the-un-e-government-ranking/?utm.com>
7. A strengthened EU Code of Practice on Disinformation. URL: https://commission.europa.eu/topics/countering-information-manipulation/strengthened-eu-code-practice-disinformation_en?utm.com
8. The 2022 Code of Practice on Disinformation. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/code-practice-disinformation?utm.com>
9. The Digital Services Act. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-services-act>
10. EEAS Strategic Communication Task Forces. URL: https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-strategic-communication-task-forces_en?s=2803
11. Bridging the Digital Divide in Ukraine: A human-centric approach. URL: <https://www.undp.org/ukraine/blog/bridging-digital-divide-ukraine-human-centric-approach?utm.com>

REFERENCES

1. Khaustova, M.H. (2022), Derzhavna polityka v umovakh tsyvrovizatsii suspilstva. mizhnarodnyi dosvid realizatsii proham ta stratehii tsyvrovizatsii [State policy in the context of the digitalization of society. International experience in the implementation of programs and strategies for digitalization]. *Elektronne naukove vydannia «Analitichno-porivnialne pravoznavstvo» – Electronic scientific publication «Analytical and comparative jurisprudence»*, № 2, URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/261881/258267> [in Ukrainian].
2. Shehyna, L. (2024), Komunikatsiina polityka krain Yevropeiskoho Soiuzu: korysnyi dosvid dla Ukrainy [Communication policy of the European Union countries: useful experience for Ukraine]. *Teoretichni ta prykladni pytannia derzhavotvorennia – Theoretical and applied issues of state building*, № 31, URL: <https://taais.oridu.odessa.ua/article/view/314175> [in Ukrainian].
3. Kiiakh, D. (2019), Elektronne uriaduvannia v umovakh rozvytku tsyvrovoho suspilstva [Electronic governance in the context of the development of a digital society], URL: <https://vestnikzgia.com.ua/article/view/189099?> [in Ukrainian].
4. UN E-Government Survey 2024. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2024> [in English].
5. E-Government Development Index (EGDI). URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/-E-Government-Development-Index> [in English].
6. Estonia is at the top of the United Nations e-government ranking. URL: <https://e-estonia.com/estonia-is-at-the-top-of-the-un-e-government-ranking> [in English].
7. A strengthened EU Code of Practice on Disinformation. URL: https://commission.europa.eu/topics/countering-information-manipulation/strengthened-eu-code-practice-disinformation_en [in English].
8. The 2022 Code of Practice on Disinformation. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/code-practice-disinformation> [in English].
9. The Digital Services Act. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-services-act> [in English].
10. EEAS Strategic Communication Task Forces. URL: https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-strategic-communication-task-forces_en?s=2803 [in English].
11. Bridging the Digital Divide in Ukraine: A human-centric approach. URL: <https://www.undp.org/ukraine/blog/bridging-digital-divide-ukraine-human-centric-approach> [in English].

Подано до редакції 25.09.25 р.
Прийнято до друку 29.10.25 р.